

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu složený z předsedkyně senátu Mgr. Daniely Zemanové a jeho členů: JUDr. Petra Gemmela, Mgr. Věroslava Řezáče, JUDr. Aleny Mátlové, JUDr. Josefa Doubka a JUDr. Dalimily Gadasové, projednal v ústním jednání dne 22. 2. 2012 kárnou žalobu ministra spravedlnosti ze dne 3. 11. 2008 proti **Mgr. D. K.**, soudnímu exekutorovi, Exekutorský úřad Cheb, se sídlem 26. dubna 10, Cheb, a rozhodl

t a k t o :

- I. Podle § 116 odst. 2 písm. a) zákona č. 120/2001 Sb., ve znění zákona č. 183/2009 Sb. (dále jen „exekuční řád“)

kárně obviněný soudní exekutor Mgr. D. K.

j e v i n e n

tím, že jako soudní exekutor v řízení vedeném pod sp. zn. 074 Ex 2356/05 byl v období od 4. 2. 2006, kdy požádal o součinnost jiný exekutorský úřad v souladu s ust. § 33 a § 34 exekučního řádu, nečinný, a to až do dne 5. 10. 2007, kdy vydal příkaz k úhradě nákladů exekuce č. j. 074 Ex 2356/05 - 25;

t e d y z á v a Ź n ě p o r u š i l

ustanovení § 46 odst. 1 exekučního řádu, které mu ukládá provádět úkony směřující k provedení exekuce (dle znění uvedeného ustanovení platného do 31. 10. 2009),

č í m Ź s p á c h a l

kárné provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu.

- II. Za to mu kárný senát uložil podle § 116 odst. 3 písm. c) exekučního řádu

pokutu ve výši 10 000 (deset tisíc) Kč.

Tato pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu č. 3762-46127621/0710, variabilní symbol: 22022012.

O d ů v o d n ě n í :**I. Obsah kárné žaloby**

Ministr spravedlnosti (dále též "kárný žalobce") podal proti kárně obviněnému soudnímu exekutorovi kárnou žalobu pro kárné provinění podle § 116 odst. 2 exekučního řádu. Toho se měl dopustit tím, že byl jako soudní exekutor v řízení vedeném pod sp. zn. 074 Ex 2356/05 nečinný v období od 23. 1. 2006 do 5. 10. 2007, čímž porušil povinnost postupovat v řízení bez zbytečných průtahů.

V odůvodnění kárný žalobce odkázal na výsledky šetření, které provedl u kárně obviněného exekutora na základě stížnosti M. Š., jednatele povinné společnosti Trumf, s. r. o., ze dne 22. 5. 2008. Při tomto šetření bylo zjištěno, že Česká pojišťovna, a. s., jako oprávněná, podala Okresnímu soudu v Kolíně návrh na nařízení exekuce ze dne 29. 11. 2005 proti povinné společnosti Trumf, s. r. o., zároveň navrhla pověřit provedením exekuce soudního exekutora Mgr. K. Soudní exekutor měl veškeré podklady k exekučnímu řízení k dispozici ještě před nařízením exekuce a svým pověřením. Exekuce byla nařízena usnesením Okresního soudu v Kolíně ze dne 12. 12. 2005, č. j. Nc 969/2005 - 3.

Kárný žalobce spatřuje pochybení obviněného exekutora v jeho nečinnosti od 23. 1. 2006, kdy požádal o součinnost Exekutorský úřad v Nymburku podle § 33 a § 34 exekučního řádu, až do 5. 10. 2007, kdy vydal příkaz k úhradě nákladů exekuce (č. l. 25 spisu). V mezidobí trvajícím cca 20 měsíců neprovedl žádné další úkony. Kárně obviněný svou nečinnost omlouval tím, že usnesení o nařízení exekuce nebylo v právní moci, proto nemohl v řízení provádět další úkony. O způsobu provedení exekuce bylo již rozhodnuto, další kroky směřující k vymožení dlužné částky nebyl oprávněn z důvodu nepravomocného usnesení o nařízení exekuce učinit.

Kárný žalobce kárně obviněnému vytkl, že nejprve doručoval povinné společnosti neúspěšně na adresu dle usnesení o nařízení exekuce (únor 2006), dále již nevyužil možnosti doručit na její novou adresu, přestože v obchodním rejstříku je nová adresa zapsána od r. 2003. Navíc z exekučního spisu vyplývá, že mu tato adresa byla známa ještě dříve, než byla nařízena exekuce usnesením Okresního soudu v Kolíně dne 12. 2. 2005. Kárně obviněný exekutor neměl žádný důvod pro svoji nečinnost, neboť veškeré potřebné údaje se nacházely v exekučním spisu. Jeho jednání bylo v rozporu s právem účastníka řízení na to, aby věc byla projednána bez zbytečných průtahů. Soudní exekutor musí svoji práci vykonávat v souladu se zákony, nezávisle, svědomitě a pečlivě. Kárný žalobce navrhl uložení kárného opatření dle § 116 odst. 2 exekučního řádu.

II. Vyjádření kárně obviněného exekutora

Kárně obviněný exekutor k tvrzenému pochybení uvedl, že šetřením o majetku povinné zjistil pouze nemovitý majetek, jiný postižitelný majetek nebyl zjištěn. Dle jeho názoru bylo tedy možno efektivně vymoci pohledávku pouze prodejem nemovitostí. Z výpisu z katastru

nemovitostí však bylo zjištěno, že exekuční příkaz vydaný v projednávané věci je zapsaný na příslušném listu vlastnictví až jako třetí v pořadí, předchází mu dva exekuční příkazy vydané Exekutorským úřadem Nymburk. Soudní exekutor požádal tento úřad dne 23. 1. 2006 o součinnost. Ze sdělení tohoto úřadu ze dne 3. 2. 2006 vyplývalo, že předpokládají úhradu obou exekucí ze strany povinné do konce února 2006. Soudní exekutor považoval exekuci prodejem nemovitostí dle § 14 zákona č. 119/2001 Sb. za přerušenu s předpokladem, že v průběhu měsíce března 2006 v ní bude možno pokračovat.

Kárně obviněný exekutor na základě uvedených skutečností dovozoval, že od ledna 2006 nemohl činit další úkony směřující k vymožení dluhu povinné. Jevilo se mu též jako nadbytečné opakovat pokusy o doručení povinné. Předpokládal, že v řízení bude pokračovat po pominutí důvodu pro přerušování řízení dle § 119/2001 Sb., k čemuž mělo dle jeho předpokladu dojít v březnu 2006. Kárně obviněný exekutor tento postup zvolil s vědomím, že žádnému z účastníků nemůže být způsobena škoda ani jiná újma v jejich procesních právech.

Dále kárně obviněný exekutor uvedl, že od 23. 1. 2006 pravidelně ověřoval své pořadí na nemovitostech na LV č. 872, katastrální úřad Choťovice. Těmito dotazy zjistil, že jeden z exekučních příkazů Exekutorského úřadu Nymburk byl zrušen usnesením dne 28. 2. 2006, druhý byl vymazán až ke dni 11. 4. 2008 (vkladem č. j. V-515/2008). Z poznámek na veřejné listině, tj. na LV č. 872, bylo možno dovést, že exekuce prodejem těchto nemovitostí je dosud ze zákona přerušena, soudní exekutor nemůže v této situaci činit další úkony ve věci. Nesouhlasí proto s tvrzením, že byl v období od 23. 1. 2006 do 5. 10. 2007 nečinný, neboť v tomto období pravidelně ověřoval své pořadí na LV č. 872.

Kárně obviněný exekutor závěrem shrnul svá tvrzení, z nichž dle jeho názoru vyplývá, že exekuci nebylo možno provést jinak než prodejem nemovitostí povinné, tento způsob exekuce však nebylo možno realizovat, protože řízení ohledně nemovitostí povinné bylo dle § 14 zákona č. 119/2001 Sb. přerušeno. Po dobu přerušování řízení exekutor pravidelně ověřoval své pořadí na příslušném listu vlastnictví, a nebyl tedy nečinný. Exekuční řízení bylo ukončeno vymožením pohledávky (dne 3. 10. 2007), a to ještě před výmazem poznámky o „předbíhajících exekucích“. Nikomu z účastníků ani třetí osobě nemohla být a nebyla postupem soudního exekutora způsobena újma. Obviněný exekutor navrhl zamítnutí kárné žaloby.

III. Průběh ústního jednání, dokazování

Při ústním jednání konaném dne 22. 2. 2012 kárný žalobce přednesl svůj návrh shodně s obsahem písemného podání ze dne 3. 11. 2008. Na výzvu předsedkyně senátu doplnil, že v důsledku nečinnosti kárně obviněného exekutora bylo na majetek povinné zbytečně uvaleno po dobu delší než nezbytnou generální inhibitorium, byla tedy omezena na svých právech, přestože jí nebylo ani oznámeno vedení exekuce. Soudní exekutor pochybil v tom, že povinné řádně nedoručil usnesení o nařízení exekuce, neboť ihned poté, kdy se o něm povinná dozvěděla, dlužnou částku uhradila.

Kárně obviněný exekutor v rámci své výpovědi odkázal na skutečnosti uvedené v písemném vyjádření ze dne 28. 1. 2009 (obsah viz ad bod II.). Upřesnil, že nemovitý majetek povinné byl tvořen několika nemovitostmi, avšak jejich část (umístěná v Praze, kat. úz. Michle) byla zatížena zástavním právem v částce 16 a 18 milionů Kč. Bylo tedy zřejmé, že jejich prodejem nebude dosaženo uspokojení oprávněného. U zbývajících nemovitostí bylo zjištěno, že předmětné exekuční řízení předbíhají další dvě jiná, bylo proto nutno čekat na jejich ukončení. Po celou dobu, po kterou kárný žalobce tvrdí, že byl exekutor nečinný, byla na příslušném listu vlastnictví zapsána poznámka o předbíhajících řízeních, což exekutor pravidelně ověřoval. Nesouhlasil také

s tvrzením, že povinná nevěděla o probíhající exekuci, neboť v únoru 2006 uhradila exekuci u Exekutorského úřadu v Nymburku, přičemž v té době již na listu vlastnictví byla zapsána tato další exekuce. Za zásadní překážku pokračování v řízení považoval poznámku o předcházejících dvou exekucích, která bránila provádět exekuci dle zákona č. 119/2001 Sb.

K dotazům předsedkyně senátu kárně obviněný exekutor uvedl, že účastníky o přerušení řízení dle § 14 zákona č. 119/2001 Sb. neinformoval. Tuto informaci sice nelze označit bez dalšího za nadbytečnou, ale dle jeho názoru nelze s jistotou tvrdit, že by vyvolala u účastníků řízení nějakou reakci. K dotazu, proč o ověřování pořadí na příslušném listu vlastnictví a o jiných úkonech v období od 23. 1. 2006 do 5. 10. 2007 nečinil záznamy v exekučním spisu, kárně obviněný exekutor uvedl, že dle jeho názoru není nutno tyto úkony zaznamenávat. Z kancelářského řádu vyplývá, že negativní odpovědi není nutno ve spise evidovat. Ověřování jiného majetku povinné bylo činěno na začátku řízení tzv. součinnostmi, o kterých je proveden záznam na zadní straně exekučního spisu. Jednalo se o dotazy na banky, pojišťovny atd.

Dále předsedkyně kárného senátu shrnula důkazní návrhy obou účastníků a z nich konstatovala následující:

a) Stížnost na postup soudu podaná M. Š. dne 22. 5. 2008

Jednalo se o stížnost jednatele povinné společnosti na postup Okresního soudu v Kolíně, který nevzal na vědomí, že společnost změnila ke dni 9. 5. 2003 své sídlo a veškeré písemnosti týkající se exekuce zasílal na již neexistující adresu sídla společnosti. I přes toto pochybení soudu nabylo usnesení o nařízení exekuce právní moci a bylo předáno k vykonání soudnímu exekutorovi. Společnosti Trumf, s. r. o. byla touto chybou způsobena škoda ve výši 10 000 Kč.

b) Vyjádření kárně obviněného exekutora ze dne 6. 8. 2008 zaslané ministerstvu spravedlnosti

Kárně obviněný uvedl, že doručoval na adresu uvedenou v usnesení soudu. Dle jeho vyjádření bylo možno se domnívat, že se jedná o korespondenční adresu. Po pokusu o doručení bylo doručovatelkou sděleno, že adresát se odstěhoval bez udání adresy. V mezidobí soudní exekutor neprovedl žádné kroky směřující k vymožení pohledávky, a tudíž nemohl povinnou nijak poškodit. Postupoval v souladu s § 47 o. s. ř., který připouští doručení na jinou adresu, než je uvedena v obchodním rejstříku. Adresa, na kterou exekutor doručoval, byla sdělena oprávněným. V období od 23. 1. 2006 do 5. 10. 2007 bylo exekutorem rozhodnuto o způsobu provedení exekuce, ale usnesení o nařízení exekuce nebylo v právní moci, a tudíž nebylo možno činit žádné kroky směřující k vymožení dlužné částky. Nebyl zjištěn ani jiný postižitelný majetek povinné, kterým by mohla být pohledávka uspokojena.

c) Exekuční příkaz č. 1 ze dne 12. 1. 2006, č. j. 074 Ex 2356/05 – 22

Uvedený exekuční příkaz byl vydán kárně obviněným soudním exekutorem ve věci oprávněné České pojišťovny, a.s. proti povinné společnosti Trumf, s. r. o. k uspokojení pohledávky ve výši 15 532 Kč s příslušenstvím. Exekuce měla být dle exekučního příkazu provedena prodejem nemovitostí:

- 1) Nemovitosti ve výlučném vlastnictví povinné v kat. území Choťovice, okr. Nymburk, zapsané v katastru nemovitostí na listu vlastnictví č. 872, vedeném Katastrálním úřadem pro Středočeský kraj, kat. pracoviště Nymburk;
- 2) Nemovitosti ve výlučném vlastnictví povinné v katastrálním území Michle, obec Praha, zapsané v katastru nemovitostí na listu vlastnictví č. 1698, vedeném Katastrálním úřadem pro Hlavní město Praha;
- 3) Nemovitosti ve výlučném vlastnictví povinné v katastrálním území Michle, obec Praha, zapsané v katastru nemovitostí na listu vlastnictví č. 5627, vedeném Katastrálním úřadem pro Hlavní město Praha.

- d) Výpis z katastru nemovitostí vydaný k datu 14. 12. 2005 z LV č. 872, kat. území Choťovice

Dle tohoto výpisu je vlastníkem nemovitostí povinná; v části omezení vlastnického práva jsou zapsány exekuční příkazy k prodeji nemovitosti vydané soudním exekutorem v Nymburce Ex 284/2003-14 a Ex 261/2003-29, oba ze dne 30. 3. 2004.

- e) Výpis z katastru nemovitostí vydaný k datu 14. 12. 2005 z LV č. 1698, kat. území Michle, Praha

Vlastníkem nemovitostí je podle tohoto výpisu povinná; v části omezení vlastnického práva je vyznačeno nařízení exekuce na základě usnesení soudu o nařízení exekuce 49 Nc 2274/2005 Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 29. 6. 2005.

- f) Výpis z katastru nemovitostí vydaný k datu 14. 12. 2005 z LV č. 5627, kat. území Michle, Praha

Vlastníkem nemovitostí je povinná; v části omezení vlastnického práva je učiněn záznam o nařízení exekuce na základě usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 29. 6. 2005, 49 Nc 2274/2005.

Kárný senát si dále vyžádal předložení originálu exekučního spisu, seznámil se s jeho obsahem, včetně listin, kterými kárně obviněný exekutor navrhoval provést důkaz. Kárný žalobce ke konstatovaným důkazům, včetně exekučního spisu, zdůraznil, že na počátku spisu je uvedena správná adresa povinné, dále je tato adresa na výpisech z katastru nemovitostí, které jsou součástí spisu, a ve vyjádření Exekutorského úřadu Nymburk ze dne 2. 1. 2006.

Kárně obviněný exekutor k uvedenému poukázal na skutečnost, že na listu vlastnictví č. 872, k. ú. Choťovice, byla poznámka o dvou předbíhajících exekucích zapsána i ke dni 30. 1. 2008, tedy po jejich ukončení. Kárný senát z exekučního spisu ověřil tvrzení kárně obviněného exekutora o zjišťování majetku povinné, které mělo být dle jeho vyjádření zaznamenáno na zadní straně spisu. Zde je předtištěná tabulka s označením finančních institucí, správních úřadů, rejstříků atd. V prvním řádku této tabulky je uvedena poznámka "souč. u Ex 2357/05", u žádné z finančních institucí již žádná poznámka o poskytnutí informací není uvedena. Dále je zde záznam, z něhož lze dovodit, že dne 2. 12. 2005 byly zjišťovány informace v obchodním rejstříku, rejstříku ARES, v katastru nemovitostí a v registru DPH.

Kárný žalobce v závěrečné řeči zdůraznil nedostatečnost postupu kárně obviněného soudního exekutora, který byl přibližně 20 měsíců nečinný a zastavil veškerou exekuční činnost v předmětném řízení pouze na základě toho, že nedošlo ke změně zápisu v katastru nemovitostí. Kárný žalobce toto nepovažuje za dostatečný důvod pro vznik průtahů v řízení. Považuje též za hrubé pochybení, že usnesení o nařízení exekuce vinou exekutora nenabýlo právní moci. V exekučním spise nejsou žádné záznamy o úkonech soudního exekutora v době, ve které jsou mu vytýkány průtahy. Dále k obhajobě kárně obviněného exekutora namítl, že zástavní práva a výše zástav uvedená v katastru nemovitostí, kvůli kterým se exekutor rozhodl nerealizovat prodej nemovitostí povinné v katastrálním území Michle, obec Praha, nemusela odpovídat skutečnosti a případně se mohla v průběhu času měnit, což kárně obviněný exekutor již nijak neověřoval. Závěrem zdůraznil, že právo na řízení bez průtahů je součástí práva na spravedlivý proces, a to i v řízení před soudním exekutorem. Kárně obviněný exekutor byl dle právní úpravy platné v době vzniku průtahů povinen v řízení činit plynule úkony směřující k provedení exekuce, a to i bez návrhu, přičemž tato povinnost byla z jeho strany porušena.

Kárně obviněný exekutor ve své závěrečné řeči odmítl, že v předmětném exekučním řízení došlo k nedůvodné nečinnosti. Na veřejné listině byla zapsána poznámka o předbíhajícím exekučním řízení, pro které nemohla být tato exekuce realizována. Povinná o probíhající exekuci musela vědět z údajů zapsaných v katastru nemovitostí. Ke své obhajobě dále uvedl, že i přes vysoký počet jím provedených exekucí nikdy nebyl kárně obviněn ani uznán vinným z kárného provinění.

IV. Hodnocení důkazů, závěr

Provedeným dokazováním bylo bez pochybností zjištěno, že v exekučním spise, který exekutor vedl pod sp. zn. 74 Ex 2356/05, nebyly zaznamenány v období od 4. 2. 2006 do 5. 10. 2007 žádné úkony. Zatímco kárný žalobce to označil za bezdůvodnou nečinnost naplňující znaky kárného provinění, kárně obviněný exekutor namítal, že v tomto období nebylo možno činit žádné jiné úkony, nežli ověřovat stav na listu vlastnictví č. 872 v kat. území Choťovice, kde byly u nemovitostí povinné zaznamenány dvě předcházející exekuce. Ověřování pravidelně prováděl, nebyl však povinen o tom činit žádné záznamy. Dle jeho názoru byla exekuce nařízená prodejem nemovitosti přerušena dle § 14 zákona č. 119/2001 Sb.

Kárný senát k této obhajobě nejdříve považuje za vhodné obecně shrnout povinnosti soudního exekutora v řízení. Exekutor v exekučním řízení vykonává pravomoc svěřenou mu veřejnoprávními předpisy, je na něj delegována část státní moci, jejímž nositelem je původně soud (§ 1 odst. 2, § 28 exekučního řádu). V souvislosti s tím je mu také stanovena povinnost vykonávat tuto činnost nezávisle a nestranně (§ 2 exekučního řádu) a je též logicky povinen respektovat veškeré platné právní předpisy včetně těch, které účastníkům zaručují právo projednat věc bez zbytečných průtahů (§ 46 odst. 1 exekučního řádu, čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

Dle § 58 odst. 3 exekučního řádu určí způsob provedení exekuce exekutor. Ve znění platném v době vzniku vytýkaných průtahů exekuční řád nestanovil žádné prioritní způsoby exekuce, které by měly být zvoleny před jinými způsoby exekuce, ustanovení § 58 odst. 2 exekučního řádu bylo změněno v tomto smyslu až novelou č. 286/2009 Sb. Je tedy možno konstatovat, že kárně obviněný exekutor byl oprávněn zvolit způsob exekuce dle svého uvážení. To však neznamená, že mohl postupovat zcela svévolně. V každé fázi a při každém úkonu byl vázán nejméně obecnými zásadami exekučního řízení, exekuce tedy musela být provedena v přiměřeném rozsahu a způsobem, kterým se dosáhne jejího účelu, ale který zároveň co nejméně zasáhne do chráněných práv povinné.

Kárně obviněný exekutor rozhodl provést exekuci pohledávky ve výši 15 532 Kč s příslušenstvím prodejem nemovitostí povinné. Toto rozhodnutí mu není kárným žalobcem vytýkáno, a ani kárný senát se tedy nezabýval posouzením případné vhodnosti a přiměřenosti tohoto způsobu exekuce. Dle § 59 odst. 1 exekučního řádu bylo možno exekuci ukládající zaplacení peněžitě částky provést několika způsoby: srážkami ze mzdy a jiných příjmů, příkázáním pohledávky, prodejem movitých věcí a nemovitostí, prodejem podniku. Kárně obviněný exekutor k výběru způsobu exekuce uvedl, že před jejím nařízením prováděl zjištění majetku povinné, nebyl však zjištěn žádný jiný postižitelný majetek než výše uvedené nemovitosti. Exekuční spis neobsahuje dokumentaci o provádění takového zjištění, exekutor na dotaz upřesnil, že bylo prováděno pravděpodobně v rámci jiné věci a byl o něm učiněn záznam na zadních deskách exekučního spisu. Jak je uvedeno výše, dle zde uvedených poznámek byl dne 2. 12. 2005 v souvislosti s předmětným exekučním řízením činěn soudním exekutorem dotaz na obchodní rejstřík, rejstřík ARES, katastr nemovitostí a registr DPH. Dále je zde poznámka o součinnosti u věci Ex 2357/05. Dle kárného senátu je z uvedených

skutečností zřejmé, že kárně obviněný exekutor zjišťoval informace o majetku a poměrech povinné pouze jednou, a to v prosinci 2005. Tento závěr ostatně odpovídá i tvrzení kárně obviněného exekutora.

Po vydání exekučního příkazu na prodej nemovitostí povinné však byla soudním exekutorem zjištěna překážka realizace výkonu rozhodnutí tímto způsobem. Dle jeho vlastního vyjádření nebylo pravděpodobné očekávat vymožení pohledávky prodejem nemovitostí v kat. úz. Michle, obec Praha, a to z důvodu vysokých váznoucích zástav jiných věřitelů. Dále bylo zjištěno, že u nemovitosti v kat. úz. Choťovice svědčí lepší pořadí k provedení exekuce prodejem nemovitosti dvěma jiným exekucím. Kárně obviněný exekutor považoval tímto řízení o exekuci za přerušené dle § 14 zákona č. 119/2001 Sb. a ve věci nečinil jiné kroky nežli průběžné ověřování poznámky na příslušném listu vlastnictví. Kárný žalobce však jeho nečinnost považoval za neodůvodněnou a kárný senát dospěl ke shodnému závěru.

Jak je uvedeno výše, způsob provedení exekuce určí exekutor dle svého uvážení. Kárně obviněný exekutor zvolil provedení exekuce prodejem nemovitosti, který se však ukázal zčásti nevhodný a zčásti dočasně nerealizovatelný. Dle § 58 odst. 2 exekučního řádu, nepostačuje-li jeden ze způsobů exekuce k uspokojení oprávněného, lze exekuci v jednom exekučním řízení provést více způsoby, popřípadě i všemi zákonem stanovenými způsoby. K provedení exekuce více nebo všemi zákonem stanovenými způsoby lze přistoupit současně nebo postupně. Z tohoto ustanovení exekučního řádu je zřejmé, že soudní exekutor není omezen pouze na jeden způsob provedení exekuce a dle okolností může hned na počátku nebo v průběhu řízení přistoupit k dalším možnostem. V souladu s povinností soudního exekutora respektovat právo účastníka řízení na spravedlivý proces, včetně práva projednat věc bez zbytečných průtahů (§ 46 odst. 1 exekučního řádu, čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), tedy nelze akceptovat postup kárně obviněného exekutora, který byl poté, kdy dospěl k závěru o nemožnosti realizace exekuce prodejem nemovitostí povinné, po 20 měsících zcela nečinný. Kárně obviněný exekutor při ústním jednání uvedl, že nezjistil žádný postižitelný majetek povinné než nemovitý. Z jeho tvrzení i z exekučního spisu však vyplývá, že v průběhu několika měsíců, kdy nebylo možné provést exekuci prodejem nemovitostí, rezignoval na výše zmíněný postup dle § 58 odst. 2 exekučního řádu a nečinil žádné kroky k provedení exekuce jiným způsobem.

Z uvedených skutečností vyplývá, že poté, kdy kárně obviněný exekutor zjistil, že vymožení dlužné částky není možno po relativně dlouhou dobu provést prodejem nemovitosti, nevyužil dalších možností předvídaných exekučním řádem, tj. neučinil žádné úkony směřující k vymožení pohledávky věřitele jiným způsobem. Přitom okolnosti předmětného řízení, tj. relativně nízká výše pohledávky ve spojení s tím, že povinná je právnickou osobou, svědčily ve prospěch důsledného prověření možnosti exekuce příkázáním pohledávky, případně prodejem movitých věcí. Přinejmenším je možno konstatovat, že z dokumentace obsažené v exekučním spisu nevyplývají informace o tom, že by alespoň prověření těchto možností bylo zcela bezúčelné a nemohlo vést k provedení exekuce. Kárně obviněný exekutor však po zjištění překážky při prodeji nemovitostí žádnou aktivitu ohledně zjišťování dalších možností provedení exekuce neprováděl, ani to netvrdil s odůvodněním, že čekal na odpadnutí překážky ve formě několika předcházejících exekucí u jedné z nemovitostí. Kárný senát z uvedených důvodů tuto argumentaci nepovažoval za přípustné odůvodnění několikaměsíční nečinnosti v exekučním řízení, ve kterém byl povinen postupovat plynule a činit veškeré možné úkony směřující k cíli řízení, tj. vymožení pohledávky věřitele.

Pro úplnost kárný senát uvádí, že vzhledem k předestřené argumentaci nepovažoval za nutné polemizovat s názorem kárně obviněného exekutora týkajícím se přerušení exekučního řízení dle § 14 zákona č. 119/2001 Sb. Aplikaci tohoto zákona v případech souběhu výkonu

rozhodnutí (podle občanského soudního řádu), nařízeného i prováděného soudem, s exekucí (podle exekučního řádu), nařízenou soudem a prováděnou soudním exekutorem, označil Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 21. 7. 2004, sp. zn. 20 Cdo 331/2004, za nesprávnou. Kárně obviněný exekutor však dle kárného senátu primárně porušil své povinnosti zakotvené v exekučním řádu tím, že rezignoval na vyhodnocení situace v řízení a nečinil žádné úkony k vymožení pohledávky případně jiným způsobem nežli prodejem nemovitosti, nikoliv tím, zda správně posoudil přerušení řízení dle zákona č. 119/2001 Sb. Je možno pouze konstatovat, že i pokud byl kárně obviněný exekutor přesvědčen o tom, že exekuce prodejem části nemovitostí je dle § 14 zákona č. 119/2001 Sb. přerušena, ani za tohoto předpokladu nečinil vůči účastníkům potřebné úkony, například nesplnil povinnost vyzoomět účastníky přerušené exekuce a poučit je o jejich právech v souladu s § 18 zákona č. 119/2001 Sb. Účastníci přerušného exekučního řízení mají právo být informováni o procesní situaci nastalé v důsledku střetu exekucí a musí být upozorněni na práva, která jim v této situaci náleží, aby mohli zvážit jejich uplatnění. Jak je však výše uvedeno, kárný senát shledal závažnější provinění kárně obviněného exekutora v tom, že neprováděl v exekučním řízení po dobu delší než rok jakékoliv další úkony po zjištění, že prodejem nemovitosti nelze bez časově neurčitelného prodlení exekuci provést.

Kárný senát se též blíže nezabýval případným pochybením kárně obviněného exekutora při doručování usnesení o nařízení exekuce, přestože kárný žalobce tyto námítky při ústním jednání vznášel. Kárný senát je vázán formulací skutkového vymezení kárného provinění v kárné žalobě, pouze zde popsaná pochybení může učinit předmětem svého posouzení. Vymezení skutku, pro který se řízení vede, lze doplňovat nad rámec podaného návrhu pouze do uplynutí subjektivních a objektivních lhůt stanovených zákonem. V projednávané věci kárný žalobce návrhem ze dne 3. 11. 2008 vymezil jednání kárně obviněného exekutora tak, že kárné provinění spáchal nečinností od 23. 1. 2006 do 5. 10. 2007. Součástí tohoto vymezení není nesprávné doručování, a vzhledem k uplynutí objektivních i subjektivních lhůt jej nebylo možno již při ústním jednání ze strany kárného žalobce doplnit. Kárný senát se proto dodatečně vznesenými námítkami týkajícími se nesprávného doručení usnesení o nařízení exekuce nemohl zabývat. Bez možnosti vyvození důsledků v kárném řízení lze k uvedenému pouze konstatovat, že kárně obviněný exekutor zjevně nevěnoval řízení potřebnou pozornost, pokud od ledna 2006 až do října 2007 nebyl schopen odstranit závady v doručení a opakovaně doručoval na nesprávnou adresu povinné.

Jak je stručně uvedeno výše, povinnost postupovat plynule, rychle a účelně, je v exekučním řádu zakotvena v § 46 odst. 1 (ve znění současném i ve znění účinném v době vzniku a průběhu výtýkaných průtahů), ve spojení s § 2 exekučního řádu. Tato povinnost je odvozena ze základní procesní zásady řízení vyjádřené v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a soudní exekutor je povinen tuto zásadu dodržovat na základě již zmíněného § 2 exekučního řádu a rovněž § 52 exekučního řádu, ve znění účinném do 30. 10. 2009 (v současném znění se jedná o § 55b exekučního řádu). Jak je konstantně judikováno, právo na řízení bez průtahů je součástí práva na spravedlivý proces, jehož se může domáhat každý v každém stadiu řízení. Exekutor je tedy povinen v řízení postupovat bez zbytečných průtahů, aby nedocházelo k porušování práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení či třetích osob.

Přestože exekuční řád, občanský soudní řád ani Listina základních práv a svobod explicitně nedefinují pojem „průtah“, je zřejmé, že se jedná o neodůvodněnou a nepřiměřenou nečinnost v řízení, přičemž právě neodůvodněnost a nepřiměřenost bude nutno před vyslovením závěru o průtazích zkoumat v každém jednotlivém případě, a to individuálně, dle konkrétních skutkových okolností, s přihlédnutím k povaze a složitosti věci, chování účastníků či třetích osob, atd.

Na základě uvedených skutečností kárný senát dospěl k závěru, že dobu 20 měsíců, po kterou obviněný soudní exekutor neučinil v řízení úkony směřující k vymožení pohledávky věřitele, je nutno hodnotit jako neodůvodněnou a nepřiměřenou nečinnost v řízení. Tato nečinnost měla za následek opožděné vymožení plnění oprávněnému a nejistotu povinných ohledně jejich stavu, a z tohoto důvodu byla kárným senátem posouzena jako závažné porušení povinností stanovených zákonem, čímž byla naplněna skutková podstata kárného provinění soudního exekutora ve smyslu § 116 odst. 2 exekučního řádu. Pro úplnost kárný senát uvádí, že počátek průtahů kárně obviněného exekutora odvozuje až ode dne 4. 2. 2006, kdy mu byl doručen přípis Exekutorského úřadu Nymburk obsahující informace, na základě kterých bylo možno předpokládat komplikace při provádění exekuce prodejem nemovitostí.

V. Uložení kárného opatření

Při úvaze o druhu ukládaného kárného opatření přihlížel kárný senát ke všem okolnostem, které během řízení vyšly najevo. Zohlednil relativně dlouhou dobu nečinnosti, v délce přesahující rok; oproti tomu ve prospěch kárně obviněného exekutora vzal v úvahu, že se jedná o první postih obviněného exekutora v kárném řízení. Kárný senát dospěl po vyhodnocení uvedených okolností k závěru, že v daném případě je odpovídající kárné opatření uložení pokuty ve výši 10 000 Kč, tedy na samé dolní hranici jejího možného rozpětí, a to v souladu s § 116 odst. 3 písm. c) exekučního řádu.

P o u č e n í : Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 22. února 2012

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně kárného senátu
pro řízení ve věcech soudců